

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.и.н. Александър Григоров Костов – Институт за балканистика с Център по тракология при БАН, гр. София, област на висше образование 2. Хуманитарни науки; Професионално направление 2.2. История и археология, „Нова и най-нова обща история“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление 3.6 Право

докторска програма: „Международно право и международни отношения“.

Автор: *Станислав Васков Станев*

Тема: *„Регионалната сигурност на Западните Балкани“*

Научен ръководител: *проф.д.ю.н. Надя Георгиева Бояджиева*

1. Общо описание на представените материали

Със Заповед №33-5906/11.12.2017 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски“ съм назначен за член на научно жури по процедура за защита на дисертационния труд Станислав Васков Станев, редовен докторант в Катедра „Международно и сравнително право“ при ЮФ на ПУ „Паисий Хилендарски“. Ст. Станев е отчислен с право на защита с решение на Факултетния съвет на ЮФ при ПУ на 1 март 2017 г., представя в срок дисертационния труд пред КС и преминава успешно вътрешна защита. Документите и материалите, които са представени за рецензиране, са в пълно съответствие със ЗРАСРБ и ПРАСПУ.

Представеният от Станислав Васков Станев комплект материали на хартиен носител, включва следните документи:

- молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- Заповед на Ректора на ПУ за зачисляване в докторантура Р-33-821/26.02.2014 г. ;
- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и Протокол от 27.06.2016 г. за издържан изпит по специалността с успех Отличен (5.50);
- Заповед на Ректора на ПУ Р33-1484/19.04.2017 г. за отчисляване с право на защита;

- Протокол от заседание на Катедрен съвет в разширен състав и извлечение от него, съдържащи доклад за готовност за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
 - дисертационен труд;
 - автореферат;
 - списък на научните публикации по темата на дисертацията – 6 бр.;
 - копия на научните публикации;
 - декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
 - справка за спазване на специфичните изисквания на Юридическия факултет на ПУ;
- Описаните документи във връзка с процедурата дават основание да се заключи, че докт. Станев е приложил изискуемите документи в съответствие с Чл.36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ. Няма списък на забелязани цитирания, вероятно поради липсата на такива.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Станислав Васков Станев е роден на 18.10.1978 г. в гр. Габрово. Завършва средно образование в Природоматематическа гимназия "Академик Иван Гюзелев" в гр. Габрово. В периода 1999-2004 г. е студент в специалност „Право“ в ЮФ на ПУ "Паисий Хилендарски", редовна форма на обучение. След успешно завършване на висшето си образование той се посвещава на юридическата професия, като от 2005 г. досега практикува като адвокат в Адвокатска колегия в гр. Пловдив. Признание за високите му качества като юрист е награждаването му от Пловдивския адвокатски съвет с Почетния знак на Адвокатска колегия Пловдив за активна гражданска позиция, висок професионализъм, колегиалност и значителен принос към Адвокатска колегия-Пловдив през 2016 г.

През 2014 г., след успешно издържан изпит, Станислав Станев е зачислен със Заповед на Ректора на ПУ Р33-821/26.02.2014 г. в редовна форма на докторантура в ЮФ на ПУ в докторска програма „Международно право и международни отношения“ към Катедра „Международно и сравнително право“ с научен ръководител проф. Надя Бояджиева. В продължение на тригодишния период на обучение докт. Станев успешно изпълнява задачите в индивидуалния план на докторант, извършва научноизследователска работа в библиотеки у нас и в чужбина по темата на дисертацията си, инициира и осъществява редица проучвания на терен в двете държави – обект на научните му интереси, както и в съседни държави. Полага с отличен успех изпита за докторантски минимум по специалността през 2016 г. Научните му публикации, които надвишават изискуемия

минимум от публикации по темата на дисертацията, както и публикациите извън темата на дисертацията /видни от приложения списък на публикации в неговия автореферат/, свидетелстват за неговата активна творческа натура, научен интерес към различни теми, както от областта на юридическата наука, така и от други научни области - историята, етнологията, политическите науки и др. Той е отчислен с право на защита със Заповед на Ректора на ПУ Р33-1484/19.04.2017 г. След завършване на дисертационния си труд, успешно представяне на вътрешното обсъждане на заседание на КС в разширен състав, докт. Станев е насочен към публична защита (Протокол от 31.10.2017 г. от заседание на КС на Катедра «Международно и сравнително право» и Извлечение от същия протокол).

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата на дисертацията е добре подбрана и отговаря на големия интерес (не само) в научните среди към съвременното развитие на Балканите и външната политика на България. Нейната значимост и актуалност се подхранва и от сегашното състояние, и бъдещето на процеса на евроинтеграция на страните от Западните Балкани, в това число и Албания и Р Македония, както и от по-глобални проблеми като геополитическо противопоставяне между Запада и Русия, масовата миграция на хора от Близкия Изток и други райони към Европа, международния тероризъм и борбата с него и др. В това отношение дисертантът съвсем адекватно е подходил при избора на конкретни изследователски задачи в своята работа.

4. Познаване на проблема

Авторът си е поставил доста амбициозни цели и задачи в своя труд и е положил похвални усилия за да отговори на поставените от него правилни въпроси. Трябва високо да се оцени работата му с публикуваните извори и специализираната литература във връзка с темата, която е отразена и в приложения списък. Много малко от съществуващите важни публикации не са консултирани от дисертанта. Ползотворно върху неговите изследвания са се отразили и проведените теренни проучвания, които са му позволили по-добре да вникне в проблемите, отразени в „писаното слово”. Всичко отбелязано дотук ми дава основание да оценя високо широката информираност на автора на представения труд.

5. Методика на изследването

За изпълнение на поставените си цели Ст. Станев правилно е възприел интердисциплинарния подход, използвайки възможностите на дисциплини от областта на историята, правото и други науки. Адекватно са използвани, в съчетание, и няколко

метода (описателен, сравнителен и др.), които спомагат за по-добро представяне на направените от автора анализи.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представената дисертация на Ст. Станев се състои от увод, три глави, заключение и библиография, като общият ѝ обем е 329 страници. Освен това авторът е приложил и интересни фотодокументи с оглед на разглежданата тема. Смятам, че структурата е правилно избрана, а изложението е добре балансирано и като съдържание, и като обем. Така напр. първа глава се състои от 98 страници, втора – от 112 стр., трета – от 52 стр. Взети заедно с увода, заключението и обширния библиографски списък (38 стр.) те представляват един компактен и добре „подреден“ дисертационен труд.

Структурата на първите две глави, посветени съответно на Албания и Р Македония, е сходна. В тях авторът разглежда последователно и систематично основни аспекти от темата, свързани с историята, етническата и религиозната структура на населението в двете страни, положението на малцинствата, в това число законодателството по този проблем, както и практическото му приложение. Основните въпроси са правилно отразени в съдържанието и фактическата обстановка като цяло е коректно представена. В двете глави Ст. Станев се спира и на някои специфични проблеми, касаещи поотделно една от двете страни, като напр. албанското обичайно право и залегналото в него кръвно отмъщение. Смятам, че изложението в тези части не само обогатява труда, но и дава възможност за допълнителна и по-задълбочена аргументация на застъпените от автора тези.

И в двете глави, авторът разглежда двустранните отношения на Албания и Р Македония с България. Намирам, че и като обем, и като съдържание този преглед е много добър и обхваща основните проблеми във връзките на нашата страна с управляващите в Скопие и Тирана.

Положително оценявам и усилията на автора да представи в третата глава от работата си евроатлантическите перспективи пред Албания и Р Македония, в контекста на съвременната обстановка в региона и извън него. В тази връзка той е направил полезен анализ на ролята и действията както на ЕС и НАТО, така и на някои държави от региона, каквато например е Гърция.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Научните и научноприложни приноси в представения дисертационен труд се изразяват в направения сериозен анализ и изводите от него, касаещи редица важни аспекти, като етническите и религиозните отношения и процеси в Албания и Р Македония и отражението им

върху сигурността в района на Западните Балкани; развитието на двустранните връзки между тези две държави, както и с България и факторите, влияещи върху тях; проблемите и перспективите пред европейската интеграция на Албания и Р Македония.

Много полезен е правният анализ на редица важни документи, сред които са: Платформата за разрешаване на албанския национален въпрос, Декларацията, подписана между Република България и Република Македония от 1999 г., Договорът за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република Македония и Република Албания, Договорът за добросъседство между Република Македония и Република България и др. Авторът заслужава похвала и за смелостта му да представи въз основа на своя анализ прогнози за бъдещето развитие на двете държави в контекста на процесите, протичащи в региона и извън него.

Без съмнение постигнатите резултати в дисертацията на Ст. Станев могат да допринесат положително за по-нататъшните разработки с научен или научноприложен характер по въпросите на сигурността на Балканите.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Ст. Станев е представил общо шест публикации, които отразяват резултати от изследванията му по темата на дисертацията. Прави добро впечатление, че някои от тях преди това са представени като доклади на научни форуми, като по този начин авторът е имал възможността в личен публичен контакт да отстоява своите тези по редица аспекти на разглежданата тема.

Като обем и като качество приложените публикации на Ст. Станев отговарят напълно на изискванията по процедурата.

9. Лично участие на докторанта(ката)

Като рецензент бих искал да отбележа, след внимателен прочит на дисертацията, че в много голяма степен формулираните приноси и получени резултати в нея са лично дело на автора. Прави отлично впечатление и неговото „явно” присъствие в текста с ясното му и категорично заемане на позиция по дискуссионни въпроси.

10. Автореферат

Като цяло представеният реферат отговаря на всички изисквания по процедурата и отразява основните резултати, залегнали в дисертацията, въпреки някои дребни несъответствия с основния текст на труда.

11. Критични забележки и препоръки

По отношение на представения дисертационен труд нямам съществени критични забележки. Могат да се направят някои бележки и препоръки, които не намаляват общата положителна оценка на труда.

12. Лични впечатления

От кратките ми разговори с докторанта имам отлични впечатления от него. Той се очертава като интелигентен и мотивиран млад учен, който демонстрира любознателност и широки познания по съвременните проблеми от развитието на Балканите.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Представеният труд би могъл да се използва, в допълнение на вече съществуващите публикации по темата, с оглед на разширяващите се научни дискусии върху проблемите, отнасящи се както до региона, така и в частност до България. Имам и някои препоръки. Според мен би трябвало да се уточни още в заглавието, че темата за регионалната сигурност на Балканите се разглежда по примера на две държави – Албания и Р Македония. Трябва да се прецизират и някои термини и твърдения, както и да се отстранят редица дребни и досадни неточности и грешки. Би могло при подготовка за публикуване на труда да бъдат съкратени и дългите исторически въведения към развитието на двете страни, които показват богатата информираност на автора, но и сериозно „утежняват” изложението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа достатъчно научни и научноприложни и резултати, които представляват оригинален принос в науката, като отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“ за присъждане на научната и образователна степен „доктор”. Представените материали и резултатите от труда напълно съответстват на специфичните изисквания на Юридическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд на Станислав Васков Станев показва, че авторът му има необходимите знания и професионална подготвеност по научна специалност „Международно право и международни отношения“ и притежава качества и умения за осъществяване на самостоятелни на научни изследвания.

Изложеното дотук ми дава основание да оценя положително представения дисертационен труд на Станислав Васков Станев и ще гласувам да му бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни

науки, професионално направление 3.6 Право, докторска програма „Международно право и международни отношения“. Позволявам си да предложа и на колегите ми от научното жури да гласуват по същия начин.

12 януари 2018 г.

Рецензент:

(проф. д.и.н. Александър Костов)